

www.kmkt.ff.ukf.sk
www.facebook.com/FF.KMKaT

KONTEXTY

KULTÚRY A TURIZMU

1/2026

Obsah

Editoriál 5

ANDREA MOLNÁROVÁ

Interkultúrna kompetencia vo výučbe nemeckého jazyka v terciárnom vzdelávaní:
didaktické prístupy a reflexia kultúrnej diverzity 7

MICHALA FÚSKOVÁ

Bariéry rozvoja organizácií v turizme na Slovensku: analýza vnútorných a vonkajších
faktorov 21

KATARÍNA BARAČKOVÁ

Potenciál pomalého turizmu v Poloninách: súčasné perspektívy, výzvy a možnosti
regionálneho rozvoja 33

IVANA KONTRIKOVÁ ŠUSTEKOVÁ

Drotárstvo – od vandrovného zamestnania k živému dedičstvu 51

RECENZIE:

KFINZI, D. – PESSLER, M. (eds.): *Documents of Injustice. The Case of Freud. Vienna:*
Sigmund Freud Museum GmbH, 2025, 128 p. 66

ŠEDEK J. : *Network Marketing Guide – Brno: Backstage Books, 2025, 140 s.* 69

SPRÁVY:

Pofestivalové premietanie „Ozveny Etnofilmu“ 71

Turizmus v Nitrianskom kraji ako priestor spolupráce teórie a praxe:
odborná diskusia na FF UKF v Nitre 75

Účasť Ústavu manažmentu kultúry a turizmu, kulturológie a etnológie na veľtrhu
Caravan Bike Travel 2026 a perspektívy spolupráce so sektorom karavaningu 78

Medzinárodná spolupráca na Nitrianskych fašiangoch. 82

Iné trasy Dušana Scholtza 86

Julia Tomesko: Kvety pre Nitru – vernisáž výstavy a workshop olejomalby 89

ÚMKTKE

ÚSTAV
MANAŽMENTU
KULTÚRY A TURIZMU
KULTUROLÓGIE
A ETNOLÓGIE

Redakčná rada:

prof. PhDr. Jaroslav Čukan, Csc. – predseda
prof. PhDr. Boris Michalík, PhD.
doc. Dr. Vladimír Senić
PhDr. Michal Kurpaš, PhD.
DrSc. Sandra Kralj Vukšić, PhD.
doc. PhDr. Monika Štrbová, PhD.
doc. PhDr. Marián Žabenský, PhD.
doc. Mgr. Silvia Letavajová, PhD.
doc. PhDr. Zuzana Slušná, PhD.

Šéfredaktor:

doc. Mgr. Silvia Letavajová, PhD.
E-mail: sletavajova@ukf.sk

Zodpovedná redaktorka:

doc. PhDr. Monika Štrbová, PhD.
E-mail: mstrbova@ukf.sk

Preklad do anglického jazyka:

Mgr. Jana Hučková, PhD.

Technický redaktor:

PhDr. Roman Zima, PhD.

Foto na obálke:

Workshop olejomalby
Zdroj: Adriana Varhanych, 2026

Adresa redakcie:

Kontexty kultúry a turizmu
Ústav manažmentu kultúry a turizmu,
kulturológie a etnológie
FF UKF v Nitre
Štefánikova 67, 949 74 Nitra
Tél.: 037/64 08 361
E-mail: jsollarova@ukf.sk

Všetky príspevky sú recenzované.
Neprešlo jazykovou úpravou.
Náklad: 80 ks

IČO vydavateľa: 00 157 716

Periodicita vydávania: 2x ročne

Poradové číslo periodickej tlače: 1/2026

Dátum vydania:

Ročník vydávania periodickej tlače: 19. ročník

Registračné číslo Ministerstva kultúry SR:

EV3217/09

ISSN 1337-7760

Elektronická verzia: kmkt.sk/kontexty

Správa

Julia Tomesko: Kvety pre Nitru – vernisáž výstavy a workshop olejomalby

Na konci letného semestra 2025/2026 ožila Galéria na schodoch na Hodžovej ulici motívmi nevšedných komponovaných zátiší a plenérovej tvorby. Dňa 6. mája 2026 sa vernisážou výstavy *Kvety pre Nitru* ukrajinskej maliarky žijúcej v Nitre Julie Tomesko *de facto* zavřili Nitrianske univerzitné dni aj na pôde Ústavu manažmentu kultúry a turizmu, kulturológie a etnológie FF UKF v Nitre. Zahraničná autorka vo svojej sérii olejomalieb spájala predovšetkým motívy kvetov s charakterom historického mesta. Jej dominantný záujem osobitne vyviera z akčnej exteriérovej tvorby s intenzívnym záujmom pre zachytenie výrazových kvalít pestrej kveteny.

J. Tomesko absolvovala Dnepropetrovskú Národnú Univerzitu Olesya Gončara (1997 – 2002) – odbor *Výtvarné a dekoratívne umenie*. Vo svojej umelecko-vzdelávacej, tvorivej profilácii pokračovala aj štúdiom na Akadémii realistického umenia v Kyjeve (2018 – 2020). Stala sa tiež členkou Slovenskej výtvarnej únie. Výpočet jej nespočetných aktivít naozaj svedčil o čínorodosti tvorivého elánu v rámci organizovania kurzov, plenérov ako aj rôznych kolektívnych výstav a osobných výstav, z ktorých možno spomenúť napríklad organizovanie výstavy *Slovensko očami umelcov* (28. 5. – 17. 6. 2024), medzinárodného plenéru v Maďarsku (12. 1. – 18. 1. 2026), medzinárodnej výstavy *FabrinoinAquqrello, Fabriano – Taliansko* ako aj *Urbino in Aquqrello, Urbino – Taliansko* (24. 4. – 27. 4. 2025). Z jej osobných výstav možno vyzdvihnúť napríklad *Inšpiráciu akvarelom*, Nitra – Slovensko (január – február 2025); osobná výstava v Kúpeľoch Nimnica, Púchov – Slovensko (13. 6. 2022), Celoukrajinská výstava *Dych akvarelov*, Boryspil – Ukrajina (2. 6. 2023), výstava *Umením pre Ukrajinu*, Poprad – Slovensko (21. 4. 2022 – 21. 5. 2022) a i. Zúčastnila sa tak tiež viacerých medzinárodných umeleckých sympózií v Macedónsku, Turecku, Srbsku. Získala prvé miesto v rámci súťaže *THE 2022 AMERICAN ART AWARDS* v kategórii Kvetinová /Nerealistická.

Aktuálna výstava J. Tomesko: *Kvety pre Nitru* v Galérii na schodoch okamžite zaujala pozornosť, lebo svojou harmonizujúcou farebnosťou plenérov zapôsobila na zmysly recipientov osobitne nabitou pôvabnosťou a ženskou jemnosťou. Stala sa z nej doslova fakultná udalosť, ktorá prilákala viacerých záujemcov a milovníkov výtvarného umenia.

Je viac než isté, že organizácia takýchto podujatí je v rámci nášho pracoviska vítanou súčasťou edukačného procesu. Študenti a študentky sa ich v hojnom počte zúčastňujú a hlavne participujú na príprave celej udalosti, čím si rozvíjajú kompetencie v oblasti kurátorstva, základov umeleckej komunikácie a interpretácie ako aj projektovania kultúrnych aktivít. Konkrétne na tejto výstave sa poslucháči študijného programu kulturológie podieľali

najmä na koncepcnej inštalácii výstavy, moderovaní, výbere hudobného hosťa, technickej príprave, zabezpečení občerstvenia i celkovej propagácii. Vďaka tomu mohli získať cenný zážitok z realizácie priebehu vernisáže.

Atmosféru tejto uskutočnenej májovej vernisáže príjemne obohatil nitriansky hudobník Matúš Budínsky, absolvent Pedagogickej fakulty UKF v Nitre a aktuálne hudobný pedagóg v SZŠ Makovičky. Návštevníkov vernisáže privítal pán dekan Filozofickej fakulty UKF v Nitre prof. PhDr. Martin Hetényi, PhD. ako aj riaditeľ Ústavu manažmentu kultúry a turizmu, kulturológie a etnológie FF UKF a v Nitre prof. PhDr. Boris Michalík, PhD.

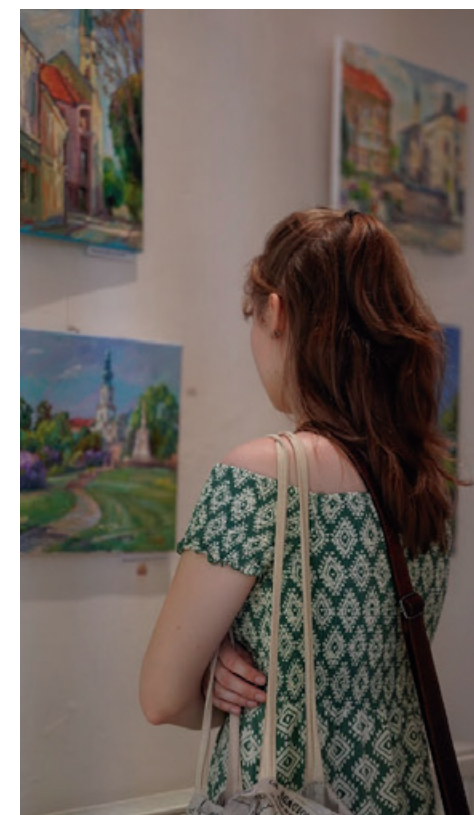
Kurátor výstavy prof. Mgr. Miroslav Ballay, PhD. vo svojom príhovore osobitne zdôraznil, že: „...realizované olejomalby J. Tomesko predstavovali de facto vyznanie maliarky mestu a jeho genius loci. Ukrajinská umelkyňa v nich priniesla doslova pastvu pre oči teplou farebnosťou pastóznej maľby v kontexte realistickej optiky plenérov ako okamihov bytia neraz efemérnych polôh. Stali sa ponajviac prejavmi vďačného citu pre všetko stvorené v rozkvetení života s vtlačeným rukopisom impresie autorky, jej entuziastickej energie najmä pre akčné intervencie do urbánneho prostredia v tajuplnosti ojedinelého zachytenia.“

Usporiadaná vernisáž výstavy ešte k tomu obsahovala špeciálne jeden extra bonus – kontinuálne pokračovala tvorivou dielňou ako v prípade aktuálnej výstavy *Kvety pre Nitru*. Hneď na nasledovný deň 7. 5. 2026 sa totiž udial workshop olejomalby pre študentov kulturológie v Univerzitnom tvorivom ateliéri FF UKF v Nitre. Zúčastnilo sa ho zhruba 28 účastníkov z viacerých ročníkov tohto študijného programu kulturológie ako aj iných záujemcov. Študenti si na ňom predovšetkým cizelovali výtvarné zručnosti technikou olejomalby. Priestor Univerzitného tvorivého ateliéru týmto významne ožil tvorivosťou pravej ateliérovej tvorby pod vedením skúsenej lektorky J. Tomesko.

Výstava *Kvety pre Nitru* spolu s workshopom olejomalby bola realizovaná v rámci grantovej úlohy APVV-23-0358 „Pracovná migrácia zo Srbska, Rumunska a Ukrajiny a jej kultúrne a spoločenské dôsledky“ zodpovednej riešiteľky doc. PhDr. Silvie Letavajovej, PhD.

Miroslav Ballay

Obrázok č. 1 a 2: Vernisáž Kvety pre Nitru

Zdroj: Nikita Grachev, 2026

Obrázok č. 3. a 4: Workshop olejomalby

Zdroj: Adriana Varhanych, 2026